

Erikoissosiaalityöntekijän koulutus

HYVINVOINTIPALVELUIDEN ERIKOISALAN
OPETUSSUUNNITELMA 2027—2029

Erikoissosiaalityöntekijän koulutus

Erikoistumiskoulutukset ovat korkeakoulututkinnon jälkeen suoritettavia, jo työelämässä toimineille suunnattuja ammatillista kehittymistä ja erikoistumista edistäviä pitkäkestoisia koulutuksia, joilla vastataan korkeakoulujen ja työelämän yhdessä määrittämiin työelämän osaamistarpeisiin.

Yliopistojen erikoistumiskoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija aiemman koulutustaustansa ja työkokemuksensa pohjalta 1) kykenee toimimaan vaativissa asiantuntijatehtävissä määritellyllä työelämän osa-alueella, 2) hallitsee asiantuntijaroolin edellyttämän tieteellisammattillisen erikoisosaamisen ja sen yhteydet toimintaympäristöön, 3) pystyy tieteellistä tutkimustietoa tai taiteellisen toiminnan menetelmiä hyödyntäen analysoimaan, arvioimaan ja kehittämään erikoistumisalansa ammatillisia käytäntöjä ja 4) kykenee toimimaan yhteisöissä ja verkostoissa oman erikoistumis-alansa asiantuntijana (Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista ja erikoistumiskoulutuksista 794/2004; 20 a §).

Erikoissosiaalityöntekijän koulutuksen kohderyhmänä ovat henkilöt, jotka ovat suorittaneet yliopistollisen maisterin tutkinnon, joilla on oikeus harjoittaa sosiaalityöntekijän ammattia Suomessa (Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä 817/2015, 7 §) ja joilla on työkokemusta sosiaalityön tehtävistä.

Helsingin yliopiston opetus- ja tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi. Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston yhteistyönä toteutettavassa erikoistumiskoulutuksessa opetus tapahtuu pääsääntöisesti suomen kielellä. Opetustilanteet voivat kuitenkin olla monikielisiä ja kieliä voidaan käyttää rinnakkain. Lähtökohtana on, että suomenkieliset ymmärtävät ruotsia ja ruotsinkieliset suomea ja kaikki englantia, vaikka eivät aina puhukaan niitä sujuvasti. Lisäksi osa kurssikirjallisuudesta on mahdollista saada ruotsin kielellä, ja tieteelliskäytännöllinen lopputyö voidaan kirjoittaa joko suomen tai ruotsin kielellä.

Hyvinvointipalvelujen erikoisalan opetussuunnitelman rakenne (70 op):

- 1 ERIKOISALAOPINNOT (40 op)**
 - 1.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen ja kansainvälinen toimintaympäristö (5 op)
 - 1.2 Asiakslähtöisyyden edistäminen ja hyvinvointipoliittinen työ (5 op)
 - 1.3 Sosiaalipalvelujen järjestäminen (5 op)
 - 1.4 Hyvinvointipalvelujen talous (5 op)
 - 1.5 Tutkimusnäyttöön perustuva palvelujen kehittäminen (5 op)
 - 1.6 Vaikuttavuus sosiaali- ja terveydenhuollossa (5 op)
 - 1.7 Sosiaalityön ja -palvelujen johtaminen (5 op)
 - 1.8 Monialainen yhteistyö ja palveluiden integraatio (5 op)
- 2 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISOSAAMINEN (20 op)**
 - 2.1 Tutkimus ja arviointi (5 op)
 - 2.2 Sosiaalityö, tutkimus ja teoriat (5 op)
 - 2.3 Tietolähteet tutkimuksessa ja kehittämisessä (5 op)
 - 2.4 Asiantuntijakirjoittaminen, tieteellinen raportointi ja mediatyöskentely (5 op)
- 3 TIETEELLISKÄYTÄNNÖLLINEN LOPPUTYÖ (10 op)**

Hyvinvointipalveluiden erikoisala

Hyvinvointipalvelujen erikoisalan koulutustarpeen taustalla on ajankohtaisia erityisosaamisen vaateita. Näitä ovat pyrkimys asiakslähtöiseen, vaikuttavaan ja palveluiden integraatioon perustuvaan palvelujärjestelmään, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden sekä sosiaalipoliittikan muutokset ja sosiaalityön ja -palvelujen tutkimusperusteisuuden vahvistaminen. Lisäksi asiakkaan tukeminen palvelujen ja etuuksien käyttäjänä, asiakkaiden vaihtelevat palvelukokemukset, muuttuvat palvelujen rakenteet ja tuotantotavat sekä palvelujen vaikuttavuuden arviointi edellyttävät sosiaalityön erityisosaamista, jota on tarpeen syventää maisterikoulutuksen jälkeen.

Hyvinvointipalvelujen erikoisalan opinnoissa paneudutaan sosiaalityön ja -palvelujen vaikuttavaan järjestämiseen. Koulutuksen suorittanut opiskelija on sosiaalityön palvelurakenteiden erityisasiantuntija, joka

1. Kykenee toimimaan vaativissa sosiaalityön sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämiseen, palvelujen ohjaukseen, hankintaan ja tuottamiseen sekä johtamiseen liittyvissä asiantuntijatehtävissä
 - omaa valmiudet tuottaa, arvioida ja toimeenpanna hyvinvointipoliittisia strategioita ja suunnitelmia asiakslähtöisen sosiaalityön näkökulmasta
 - osaa hyödyntää keskeisiä palvelujen kehittämismenetelmiä
 - tuntee palvelujen hankinnan ja tuotteistamisen prosesseja ja menetelmiä ja lainsäädäntöä
 - pystyy johtamaan sosiaali- ja terveydenhuollon työyhteisöjä sekä strategisen että lähijohtamisen näkökulmista
2. Hallitsee asiantuntijaroolin edellyttämän tieteellissammatillisen erikoisosaamisen ja alan moninaisen toimintaympäristön
 - sisäistää hyvinvointipalvelujen asiantuntijuuteen liittyvät odotukset ja velvoitteet sekä kehittää itseään asiantuntijana

- hallitsee sosiaali- ja terveydenhuollon palvelu- ja etuusjärjestelmän kokonaisuuden sekä palvelujen järjestämisen ja rahoittamisen toimintaperiaatteita
 - tunnistaa toimintaympäristön ja talouden merkityksen hyvinvointipalvelujen uudistamiselle
 - pystyy edistämään uusien innovaatioiden syntyä ja käyttöönottoa palveluihin ja työyhteisöjen toimintaan
3. Pystyy sosiaalityön ja yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen tuloksia ja menetelmiä hyödyntäen analysoimaan, arvioimaan ja kehittämään erikoistumisalansa ammatillisia käytäntöjä
- tuntee alan ajankohtaista ja relevanttia tutkimusta
 - kykenee arvioimaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutoimintaa ja hyödyntämään tutkimus- ja arviointituloksia sosiaalityön ja -palvelujen uudistamiseksi
 - hallitsee asiantuntijakirjoittamisen ja tieteellisen raportoinnin pääperiaatteet
4. Kykenee toimimaan sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisissa ja kansainvälisissä yhteisöissä ja verkostoissa erikoisalansa asiantuntijana.
- hallitsee verkostotyöskentelyn monialaisissa ja -ammatillisissa yhteisöissä ja yli sektorien rajojen
 - kykenee toimimaan verkostojen johtajana
 - pystyy vaikuttamaan viestintään eri sidosryhmille (asiakkaat, kansalaiset, päätöksentekijät, ammattilaiset, toimittajat) viestinnän eri muotoja (mukaan lukien sosiaalinen media) hyödyntäen
 - omaa valmiudet sosiaalityöhön ja hyvinvointipalveluihin liittyvään kansainväliseen yhteistyöhön.

Opintojen kulku

Erikoissosiaalityöntekijän koulutus hyvinvointipalvelujen erikoisalalla suoritetaan Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston yhteisessä koulutusohjelmassa. Opetus järjestetään yhteistyössä yliopistojen kesken yhteisen opetussuunnitelman pohjalta ja oppiminen perustuu aktiiviseen opetukseen osallistumiseen sekä opiskelijan oppimistehtäviin. Kumpaankin yliopistoon valitaan 17 opiskelijaa ja opintosuoritukset rekisteröidään kumpaankin yliopistoon. Koulutus järjestetään yhteistyössä valtakunnallisen Sosnet-yliopistoverkoston kanssa, jonka koordinaatioyliopisto on Lapin yliopisto. Koulutuksen rahoitus perustuu 1.4.2019 voimaantulleeseen sosiaalihuoltolain muutokseen, jonka perusteella yliopistoille korvataan sosiaalityöntekijän erityispätevyyden saavien ammattihenkilöiden koulutuskustannukset.

Yhteensä 70 opintopisteen laajuiset hyvinvointipalvelujen erikoisalan opinnot suoritetaan noin kahdessa vuodessa oman työn ohessa. Erikoistumiskoulutus toteutetaan vuosien 2027–2029 aikana monimuoto-opetuksena digitaalisia oppimisympäristöjä hyödyntäen. Koulutus sisältää kaksipäiväisiä lähiopintojaksoja Helsingissä ja Kuopiossa sekä etäopintojaksoa. Näihin sisältyvät muun muassa tiedonhakukoulutus, työssä oppimista tukevat oppimistehtävät, vertaisohjaus sekä tieteelliskäytännöllinen

lopputyön ja siihen liittyvä ohjaus. Koulutuksen oheismateriaali on saatavissa pääosin verkkojulkaisuina tai yliopistojen kirjastojen kautta.

Koulutus on sisällöltään monitieteinen. Sen toteutuksessa hyödynnetään Helsingin ja Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön ohella muita erikoisalan asiantuntijoita. Opinnot arvioidaan hyväksytty/hylätty asteikolla.

I Erikoisalaopinnot (40 op)

1.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen ja kansainvälinen toimintaympäristö (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija orientoituu opintoihin, tutustuu ryhmäänsä ja opetussuunnitelmaan sekä yhteisiin opiskelun periaatteisiin. Opiskelija jäsentää hyvinvointipalvelujen kansallisia ja kansainvälisiä ympäristöjä ja niissä toimimista.

Oppimismuodot: Lähiopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat, Helsingin yliopisto.

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 12-13.1.2027 (Lähiopetus)

Vastuuyliopisto: Helsingin yliopisto

1.2 Asiakslähtöisyyden edistäminen ja hyvinvointipoliittinen työ (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija osaa käyttää, tuottaa, arvioida ja toteuttaa hyvinvointipoliittisia strategioita ja suunnitelmia eri näkökulmista sekä ymmärtää asiakslähtöisyyden periaatteita.

Oppimismuodot: Etäopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat, Helsingin yliopisto.

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 7-8.11.2028 (Etäopetus)

Vastuuyliopisto: Helsingin yliopisto

1.3 Sosiaalipalvelujen järjestäminen (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee pääpiirteittäin sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän kokonaisuuden sekä palvelujen kysynnän ja tarjonnan prosessit.

Oppimismuodot: Lähiopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat Itä-Suomen yliopisto, Kuopio.

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 9-10.11.2027 (Lähiopetus)

Vastuuyliopisto: Itä-Suomen yliopisto

1.4 Hyvinvointipalvelujen talous (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija tunnistaa toimintaympäristön ja talouden merkityksen hyvinvointipalvelujen uudistamiselle, tuntee palvelujen järjestämisen ja rahoittamisen toimintaperiaatteet.

Oppimismuodot: Etäopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat Itä-Suomen yliopisto, Kuopio.

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 11–12.1.2028 (Etäopetus)

Vastuuyliopisto: Itä-Suomen yliopisto

1.5 Tutkimusnäyttöön perustuva palvelujen kehittäminen (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija perehtyy sosiaalityön ja –palveluiden tutkittuun tietoon tai näyttöön perustuvaan toimintaan, sekä niiden reunaehtoihin. *Oppimismuodot:* Etäopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat, Helsingin yliopisto.

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 7-8.3.2028 (Etäopetus)

Vastuuyliopisto: Helsingin yliopisto

1.6 Vaikuttavuus sosiaali- ja terveydenhuollossa (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee sosiaalipalvelujen ja sosiaalityön vaikuttavuuden arvioinnin perusteet ja kykenee tukemaan palveluiden kehittämistä ja käyttöönottoa.

Oppimismuodot: Etäopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat Itä-Suomen yliopisto, Kuopio.

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 5-6.9.2028 (Lähiopetus)

Vastuuyliopisto: Itä-Suomen yliopisto

1.7 Sosiaalityön ja -palvelujen johtaminen (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija vahvistaa osaamistaan johtaa sosiaali- ja terveydenhuollon työyhteisöjä sekä strategisen että lähijohtamisen näkökulmista.

Oppimismuodot: Lähiopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat Itä-Suomen yliopisto, Kuopio.

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 9-10.1.2029 (Etäopetus)

Vastuuyliopisto: Itä-Suomen yliopisto

1.8 Monialainen yhteistyö ja palveluiden integraatio (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija kykenee työskentelemään monialaisissa, ja moniammatillisissa sekä sektorirajat ylittävissä yhteisöissä, osaa toimia verkostojen johtajana ja ymmärtää palveluintegraation periaatteita.

Oppimismuodot: Koulutuksen päättävä lähiopintojakso. Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat, Helsingin yliopisto.

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 6-7.3.2029 (Lähiopetus)

Vastuuyliopisto: Helsingin yliopisto

II Tutkimus ja kehittämisopinnot 20 op

2.1 Tutkimus ja arviointi (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija osaa hyödyntää ja arvioida tutkimustietoa sekä tunnistaa eri tiedonlajien merkityksen. Opiskelija kykenee arvioimaan tutkimuksen ja kehittämisen keskeisiä menetelmällisiä ja eettisiä kysymyksiä.

Oppimismuodot: Lähiopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat. Itä-Suomen yliopisto, Kuopio.

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 9-10.5.2028 (Lähiopetus)

Vastuuyliopisto: Itä-Suomen yliopisto

2.2 Sosiaalityö, tutkimus ja teoriat (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija tuntee hyvinvointipalveluiden ja sosiaalityön kannalta keskeisiä teorioita ja niiden roolia ja merkitystä tutkimuksen, kehittämistyön ja käytännön kannalta.

Oppimismuodot: Lähiopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat, Helsingin yliopisto

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 11-12.5.2027 (Lähiopetus)

Vastuuyliopisto: Helsingin yliopisto

2.3 Tietolähteet tutkimuksessa ja kehittämisessä (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija osaa etsiä ja tuntee sosiaali- ja terveydenhuollon tietolähteitä ja aineistoja ja kykenee käyttämään niitä tutkimuksiin ja selvityksiin sosiaalityön ja -palvelujen uudistamiseksi.

Oppimismuodot: Etäopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat Itä-Suomen yliopisto, Kuopio

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 9-10.3.2027 (Etäopetus)

Vastuuyliopisto: Itä-Suomen yliopisto

2.4 Asiantuntijakirjoittaminen, tieteellinen raportointi ja mediatyökentely (5 op)

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee erityyppisen vuorovaikutuksen, kuten asiantuntijakirjoittamisen, tieteellisen raportoinnin ja mediatyönteistyön pääperiaatteet.

Oppimismuodot: Etäopintojakso: Koko koulutusryhmän yhteiset luennot ja työpajat, Helsingin yliopisto.

Oheiskirjallisuus: Opintojaksolla osoitettava kirjallisuus

Ajankohta: 7-8.9.2027 (Etäopetus)

Vastuuyliopisto: Helsingin yliopisto

III Tieteellis-käytännöllinen lopputyö 10 op

Osaamistavoite: Opiskelija osaa johtaa omaa oppimisprosessiaan sekä antaa ja ottaa vastaan palautetta eri muodoissa. Opiskelija kykenee sosiaalityön ja laajemmin tieteellisen tutkimuksen käsitteitä, tuloksia ja menetelmiä hyödyntäen analysoimaan, arvioimaan ja kehittämään hyvinvointipalveluja ja palvelujärjestelmää.

Oppimismuodot: Opiskelija toteuttaa tieteelliskäytännöllisen lopputyön yliopiston ja mahdollisuuksien mukaan myös työpaikan ohjauksella sekä ryhmän muiden opiskelijoiden vertaistukea hyödyntäen. Lopputyö voi sisältää 1) työpaikalla toteutettavan kehittämistehtävän ja sen raportoinnin, 2) artikkelin vertaisarvioitussa tai muussa asiantuntijajulkaisussa, 3) kirjallisuuskatsauksen, 4) vaativan tutkimus- ja/tai kehittämishankkeen suunnitelman tai 5) meneillään olevan hankkeen raportoinnin. Opiskelija sopii lopputyönsä aiheen ja toteutuksen oman yliopistonsa opettajien kanssa ja opintosuoritus arvioidaan omassa yliopistossa. Lopputyö voidaan tehdä myös yhteistyönä useamman opiskelijan kesken.

Ajankohta: 2027–2029 (tavoite valmistumiselle 15.5.2029)

Vastuuyliopistot: Helsingin ja Itä-Suomen yliopistot

HYVINVOINTIPALVELUJEN ERIKOISALAN OPINTOJEN ETENEMINEN

Ajankohta ti-ke lähi- tai etäope- tuksena	Opintojakso	Vastuuyliopisto
12-13.1.2027 (Lähiopetus)	Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen ja kansainvälinen toimintaympäristö (1.1)	HY
9-10.3.2027 (Etäopetus)	Tietolähteet tutkimuksessa ja kehittämisessä (2.3)	UEF
11-12.5.2027 (Lähiopetus)	Sosiaalityö, tutkimus ja teoriat (2.2)	HY
7-8.9.2027 (Etäopetus)	Asiantuntijakirjoittaminen, tieteellinen raportointi ja mediatyöskentely (2.4)	HY
9-10.11.2027 (Lähiopetus)	Sosiaalipalvelujen järjestäminen (1.3)	UEF
11-12.1.2028 (Etäopetus)	Hyvinvointipalvelujen talous (1.4)	UEF
7-8.3.2028 (Etäopetus)	Tutkimusnäyttöön perustuva palvelujen kehittäminen (1.5)	HY
9-10.5.2028 (Lähiopetus)	Tutkimus ja arviointi (2.1)	UEF
5-6.9.2028 (Lähiopetus)	Vaikuttavuus sosiaali- ja terveydenhuollossa (1.6)	UEF
7-8.11.2028 (Etäopetus)	Asiakaslähtöisyyden edistäminen ja hyvinvointipoliittinen työ (1.2)	HY
9-10.1.2029 (Etäopetus)	Sosiaalityön ja -palvelujen johtaminen (1.7)	UEF
6-7.3.2029 (Lähiopetus)	Monialainen yhteistyö ja palveluiden integraatio (1.8)	HY
Tavoite valmistumiselle 15.5.2029	Tieteelliskäytännöllinen lopputyö (3)	HY & UEF